

Diputació
Barcelona

Ajuntament

de Manlleu

Àrea de Benestar Social
Salut Pública i Consum

ATERRA

Pla comunitari per a la prevenció de drogodependències de Manlleu

2011-2015

Ajuntament de Manlleu

Data

22 MARÇ 2011

APROVAT

☒ Ple municipal ☐ Junta de G. Local ☐ Decret

secretaria

1. The first part of the document is a letter from the President of the United States to the Congress, dated January 1, 1861. It is a very important document, as it sets out the President's views on the secession of the Southern States and the duty of the Federal Government.

Índex

1. JUSTIFICACIÓ	5
2. ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT	7
3. MARC LEGAL	9
4. FINALITAT I OBJECTIUS	13
5. DIAGNÒSTIC	15
5.1. DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES.....	15
5.2. DADES EPIDEMIOLÒGIQUES SOBRE EL CONSUM DE DROGUES.....	19
5.3. PREVENCIÓ	27
5.4. RECURSOS ASSISTENCIALS	33
5.5. VALORACIÓ SITUACIÓ ACTUAL	36
5.6. CONCLUSIONS I NECESSITATS DETECTADES	38
5.7. PARTICIPANTS.....	40
5.8. ANNEX	41
Annex 1. Entrevista per a la diagnosi comunitària sobre drogues.....	43
PROGRAMA D'ACCIONS	47

1. JUSTIFICACIÓ

L'any 2006 es va elaborar el document marc del Pla comunitari per a la prevenció de les drogodependències de Manlleu (PCPDM). Durant l'any 2007 es va iniciar la seva implementació i el 21 de març de 2007 el document del PCPDM va ser aprovat pel Ple de l'Ajuntament, adquirint així el reconeixement institucional necessari per al seu funcionament. Posteriorment, l'any 2008, la comissió tècnica, encarregada de coordinar les actuacions que s'emprengueren des del Pla, va acordar donar-li un nom que arribés fàcilment a la població i que fes referència a algun aspecte característic del municipi: ATERRA (riu Ter, eficàcia i realisme), establint el cronograma d'activitats fins a la data de la seva revisió.

Ara proposem la continuació de la feina feta, amb la voluntat d'aglutinar encara més participació i més respostes de les institucions i els ciutadans en la contribució a intentar reduir els problemes relacionats amb les drogues.

Amb la revisió del Pla ATERRA, es pretenen valorar, actualitzar i revisar les accions que s'han dut a terme durant el període 2006-2010. Es vol continuar visibilitzant i racionalitzant el conjunt d'accions de prevenció de drogodependències que des dels diversos àmbits i serveis s'estan duent a terme i, dissenyar-ne de noves que ampliïn, i si s'escau millorin, el que s'ha fet fins el moment actual. Per tant el Pla pel nou quinquenni és una eina que recull l'experiència i els resultats del treball desenvolupat durant els darrers quatre anys, continuant amb la seva voluntat comunitària i amb un abordatge basat en la participació i el compromís de la comunitat i els i les agents participants i, la necessària complicitat i suport dels representants polítics.

L'evolució del fenomen de les drogodependències en els darrers anys i la dimensió de la seva problemàtica plantegen la conveniència de cercar un punt d'equilibri per donar respostes adequades i possibles a les necessitats de la població, tant consumidora com no consumidora, buscant l'encaix entre les accions de reducció de l'oferta i la demanda i, la detecció, derivació i suport a les persones amb problemes de drogodependències i les seves famílies.

En aquesta línia, el Pla ATERRA 2011-2015, s'estructura per eixos de treball i va acompanyat de la programació d'accions (universals, selectives i indicades) adreçades a les necessitats dels diferents grups d'edat (infants, adolescents i persones adultes) i de risc, i atenent els diferents àmbits de treball, en matèria de prevenció del consum de drogues i de problemàtiques associades.

Per tant, la prevenció de les drogodependències ha de ser una responsabilitat compartida, una suma d'esforços i una acció coordinada entre agents socials, organitzacions i institucions del territori i ha de tenir en compte que:

- S'ha d'ocupar de tots els problemes i perills associats al consum de drogues (salut, relacionals, convivència, accidents...).
- S'ha de generalitzar i arribar a tothom.

- S'ha d'iniciar a la infància.
- Ha d'educar en habilitats per a la vida (habilitats socials, cognitives i emocionals).
- Ha de tenir en compte qüestions de gènere.
- Ha d'incorporar estratègies de multiculturalitat.
- Ha de donar respostes integrals, amb accions universals, selectives i indicades.
- Ha d'implicar a tota la comunitat: l'Àrea de Benestar Social, Salut Pública i Consum, ABS, IES, Escoles, AMPAs, AAVV, entitats (esportives, lúdiques, juvenils, culturals...), farmàcies, mitjans de comunicació, comerciants, cossos de seguretat... Afavorint la coresponsabilitat d'entitats, institucions i persones.

El Pla es fonamenta en els principis de:

- Transversalitat: s'ha de treballar des de diferents àmbits.
- Planificació i treball en xarxa: les accions han de ser coordinades per no duplicar-ne unes ni deixar de treballar altres.
- Coresponsabilitat: tothom n'és responsable (entitats i institucions).
- Participació i proximitat: quant més implicades estiguin les persones més facilitat per dur a terme activitats preventives.
- Globalitat: ha de treballar totes les drogues (legals i il·legals) i amb diferents sectors de població en funció de les seves necessitats.
- Continuïtat i manteniment en el temps.
- Flexibilitat: per adaptar-se a noves formes i patrons de consum.
- Perspectiva de gènere: es tindran en compte les condicions, situacions i necessitats diferents de les dones i els homes.
- Avaluació contínua: per conèixer els efectes, revisar i millorar la qualitat de les intervencions.

Basant-se en aquests principis i en els objectius específics el Pla defineix sis eixos d'actuació i de cada un d'ells s'estableixen un seguit d'accions a desenvolupar.

2. ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT

El Pla s'estructura i funciona a través de dues comissions de treball:

- ***Comissió municipal***

És el màxim òrgan de decisió del Pla. Està formada per representants polítics, amb veu i vot, i presidida per l'alcalde o alcaldessa.

Aquesta comissió es reuneix un cop l'any en sessió plenària i té dues funcions bàsiques: proposar els projectes que considerin prioritàris pel Pla i aprovar el pla de treball anual que presenti la comissió tècnica.

- ***Comissió tècnica***

És una comissió de debat, discussió i formulació de propostes en relació a la prevenció de drogodependències al municipi. Està coordinada per l'Àrea de Benestar Social, Salut Pública i Consum, i formada per:

- Director/a de l'Àrea de Benestar Social, Salut Pública i Consum.
- Tècnic/a de Salut Pública i Consum. Coordinador/a del Pla local de prevenció de drogodependències.
- Educador/a de carrer.
- Agent d'Igualtat.
- Tècnic/a de Joventut.
- Tècnic/a d'Educació.
- Coordinador/a del Pla Educatiu d'Entorn (OME).
- Tècnic/a d'Esports.
- Coordinador/a del Pla de Gestió de la Diversitat.
- Agent de Policia Local.
- Doctor/a del CAP Manlleu.
- Infermer/a del CAP Manlleu.
- Referent del Centre d'Assistència i Seguiment en Drogodependències d'Osona.
- Referents dels centres d'Educació Secundària i UEC.
- Representant dels Cossos de Seguretat Ciutadana.
- Referent del Programa Drac del Consell Comarcal d'Osona.

La comissió tècnica es reuneix de forma periòdica i s'encarrega de dissenyar les activitats programades i el cronograma anual, i d'establir i coordinar les actuacions que es desenvolupin en el marc del Pla.

Resta oberta la possibilitat de generar subcomissions i grups de treball de forma puntual amb la finalitat de treballar temes específics (educació, salut, joventut, comunitari...).

3. MARC LEGAL

Aquest Pla es regeix per la normativa legal vigent a Catalunya i a més té, com a marc de referència, les línies estratègiques definides per les diferents administracions (europea, nacional i autonòmica) en matèria de drogues.

NORMATIVA LEGAL

Les competències legals que té l'administració local catalana en matèria de drogodependències venen donades mitjançant les següents normatives:

1. **Llei 20/1985 de 25 de juliol**, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència (**parcialment modificada per les lleis 10/1991, 8/1998 i 1/2002**), prioritza i defineix (articles 4 a 8) com a cabdal i bàsica la tasca preventiva que es porti a terme en l'origen de la drogodependència, i dóna especial rellevància al paper que els municipis poden desenvolupar en aquestes accions preventives.
2. **Decret Legislatiu 2/2003**, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei municipal i de Règim Local de Catalunya, descriu el dret dels ciutadans a tenir serveis municipals (article 43), les competències municipals i locals (article 66) i; especifica el règim de prestació de serveis per part de les entitats locals així com la seva organització, gestió i les diverses formes que poden prendre aquests serveis (articles 245, 247 i següents).
3. **Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya (LLOSC)**, modificada parcialment amb la Llei 11/1995 de 29 de setembre.
4. **Llei 18/2009 de Salut Pública de Catalunya**, que té per objecte l'ordenació de les actuacions, les prestacions i els serveis en matèria de salut pública en l'àmbit territorial de Catalunya que estableix la Llei 15/1990, del 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, per a garantir la vigilància de la salut pública, la promoció de la salut individual i col·lectiva, la prevenció de la malaltia i la protecció de la salut, d'acord amb l'article 43 i els que hi concorden de la Constitució, en l'exercici de les competències que l'Estatut atribueix a la Generalitat i en el marc de la legislació que regula el sistema sanitari de Catalunya, impulsant la coordinació i la col·laboració dels organismes i les administracions públiques implicats dins de llurs àmbits competencials. En el seu article 6.3.n, estableix "La promoció dels factors de protecció i la protecció i prevenció dels factors de risc davant les substàncies que poden generar abús, dependència i altres addiccions, especialment dels que incideixen més en la salut de la població", com a "prestacions en matèria de salut pública". Competències desenvolupables des dels Governos Territorials de Salut (GTS).
5. **Llei 42/2010** que modifica la llei 28/2005 de mesures sobre el tabac (àmbit estatal).

El Pla ATERRA 2011-2015, es fonamenta jurídicament en la normativa vigent a Catalunya que reconeix a l'administració local competència per desenvolupar polítiques i serveis de prevenció, educació sanitària i reinserció social.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

1. Estratègia de la Unió Europea en matèria de drogues (2005-2012)

Aquesta estratègia fou aprovada pel Consell Europeu el desembre de 2004 i ha definit dos àmbits d'actuació, dels quals només s'apunten els que afecten al Pla:

Reducció de la demanda, amb les següents prioritats:

- Millora de l'accés i l'eficàcia dels programes de prevenció i de les corresponents campanyes de sensibilització.
- Millora de l'accés als programes d'intervenció precoç.
- Millora de l'accés a programes de tractament.

Reducció de l'oferta, prioritats:

- Enfortir la cooperació policial i judicial a la UE, tant des del punt de vista estratègic com del de la prevenció de la delinqüència.

2. Estrategia Nacional Sobre Drogas (2009-2016). Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad

Les idees centrals i definitòries de la *Estrategia Nacional Sobre Drogas* són les de participació, evidència científica i adequació proactiva, i el seu últim objectiu és el de la disminució significativa de l'impacte sanitari i social, indesitjat i evitable que té el consum de drogues. Aquesta *Estrategia* posa especial èmfasi en la reducció de la demanda de drogues i es proposa:

- Promoure una consciència social sobre la importància dels problemes, els danys i els costos personals i socials relacionats amb les drogues, sobre la possibilitat real d'evitar-los i sobre la importància de què la societat en el seu conjunt sigui part activa en la seva solució.
- Augmentar les capacitats i habilitats personals de resistència a l'oferta de drogues i als determinants dels comportaments problemàtics relacionats amb les mateixes.
- Aconseguir retardar l'edat d'inici del contacte amb les drogues, ja que a més d'escurçar el temps potencial d'exposició, quant més grans són les persones que entren en contacte amb les drogues, menor és la probabilitat de desenvolupar problemes d'addicció i de patir altre tipus de conseqüències indesitjables.

Les actuacions adreçades al "consum habitual" i al "consum ocasional" hauran de ser diferents, donat que les circumstàncies que les envolten també ho són. Així mateix, tot i que algunes actuacions educatives i informatives es poden compartir, també cal tenir en compte les circumstàncies que envolten les drogues tant de comerç legal com de tràfic il·lícit.

Els contextos que proposa tenir presents per obtenir millors resultats són els següents:

- Pel que fa a **població diana**: societat en el seu conjunt; família; població infantil, adolescents i joves; comunitat educativa; població laboral i; col·lectius en situació d'especial vulnerabilitat.

- Pel que fa a **contextos d'actuació**: mitjans de comunicació; sistemes educatiu, sanitari i social; indústria de l'oci i de l'entreteniment i; seguretat vial i ciutadana.

3. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya

El Departament de Salut ha elaborat l'*Estratègia Nacional de prevenció: consum de drogues i problemes associats (2008)*, amb la missió d'ordenar, orientar, promoure, reforçar, coordinar i avaluar les accions preventives tendents a disminuir la prevalença del consum de drogues i la incidència de les problemàtiques associades en la població general i, especialment, en els grups poblacionals que estan en situacions de vulnerabilitat especial per desenvolupar problemes amb les drogues.

Proposa, entre d'altres, les següents línies estratègiques:

- Promoure actuacions preventives universals adreçades als diferents grups d'edat.
- Promoure actuacions preventives als grups i circumstàncies d'especial risc.
- Promoure mètodes de detecció precoç i protocols d'intervenció.
- Potenciar la cultura de l'avaluació i la recerca.
- Fomentar la participació ciutadana i de les i els professionals.

Els objectius de l'*Estratègia Nacional* són:

- Reduir la prevalença del consum de les diferents substàncies psicoactives.
- Retardar l'edat d'inici a aquest consum.
- Reduir els riscos i efectes adversos sanitaris i psicosocials per a les persones consumidores, ja tinguin un consum experimental, ocasional o habitual.
- Minimitzar danys associats a l'addicció.

4. Xarxa Local de Drogodependències de la Diputació de Barcelona

Aquesta xarxa, de la qual aquest municipi en forma part, estableix en el seu document marc: *Prevenció municipal en drogodependències, un compromís institucional i social*, les bases tècniques i els criteris generals que han de possibilitar el desenvolupament de programes comunitaris.

Objectius:

- Facilitar la implementació i el desenvolupament de serveis i programes de prevenció.
- Potenciar el foment de l'equitat en serveis i programes de prevenció comunitària de drogodependències per a tota la ciutadania de la província.
- Incorporar els i les diferents agents socials que tenen relació amb la prevenció de les drogodependències.

- Avançar en l'homogeneïtzació dels sistemes de gestió en el conjunt del territori.
- Promoure la gestió compartida del coneixement.

4. FINALITAT I OBJECTIUS

La finalitat i els objectius del nou Pla s'estructuren sobre la revisió i valoració del PCPDM (2006-2010), i les accions que s'han dut a terme durant el període de la seva vigència. És a dir, el nou Pla no es basa només en la consideració de noves necessitats detectades, sinó que s'ha tingut també present la feina feta i s'han tingut en compte els punts forts i els febles del Pla 2006-2010, per aconseguir així, que el Pla sigui un instrument de treball i gestió operativa.

La finalitat de les accions que es desenvolupin amb el PCPDM (2011-2015) volen contribuir a reduir l'impacte de les drogues al municipi, en el seu sentit més ampli. El Pla 2011-2015 continuarà impulsant i coordinant les diferents actuacions que es duen a terme des dels diversos àmbits i serveis i en dissenyarà de noves que amplii i millori el conjunt de respostes que es donen per fer front al problema.

Les accions de prevenció de les drogodependències que esuguin a terme estaran estructurades d'acord amb els següents objectius i eixos d'actuació:

EIX A: Planificació, sensibilització i coordinació del PCPDM

OBJECTIUS:

- Continuar impulsant la coordinació de les activitats de prevenció de drogodependències al municipi.
- Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les drogodependències.
- Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el Pla.
- Implementar un procediment de control epidemiològic del consum de drogues al municipi.

EIX B: Informació i educació sobre drogues

OBJECTIUS:

- Informar i educar a la població sobre les conseqüències de l'ús de drogues, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors.
- Garantir un nivell d'informació adequat de la població sobre els recursos d'atenció a les drogodependències disponibles en el territori.
- Apropar el criteri social d'abús de l'alcohol (i les altres drogues) als criteris sanitaris de risc.
- Augmentar la informació i la formació dels i les "agents socials" que poden incidir d'una manera més efectiva en la prevenció.
- Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les drogues, suficient i adequada a les seves necessitats.

EIX C: Consum de drogues

OBJECTIUS:

- Desenvolupar mesures per a evitar/retardar l'edat d'inici del consum/experimentació.
- Potenciar opcions i alternatives saludables d'ús del temps lliure.

EIX D: Persones que consumeixen drogues

OBJECTIUS:

- Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb el consum.
- Promoure accions de reducció de riscos i danys amb formes de consum menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar el consum.

EIX E: Persones drogodependents

OBJECTIUS:

- Promoure unes actituds socials no culpabilitzadores ni marginalitzadores envers les persones amb dependència a les drogues.
- Facilitar la integració social de les persones que han tingut problemes amb les drogues.
- Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les drogodependències (Centre d'Assistència i Seguiment en Drogodependències d'Osona o altres centres de la XAD).

EIX F: Control de l'oferta

OBJECTIUS:

- Afavorir la implicació dels cossos de seguretat en la prevenció i la seva coordinació amb els recursos socials i sanitaris.
- Fomentar el coneixement de les responsabilitats ètiques i legals de les persones implicades en la comercialització o el servei de les drogues legals.
- Promoure l'acceptació social i el compliment de les lleis que regulen la promoció, la venda i el consum de les diferents substàncies addictives.

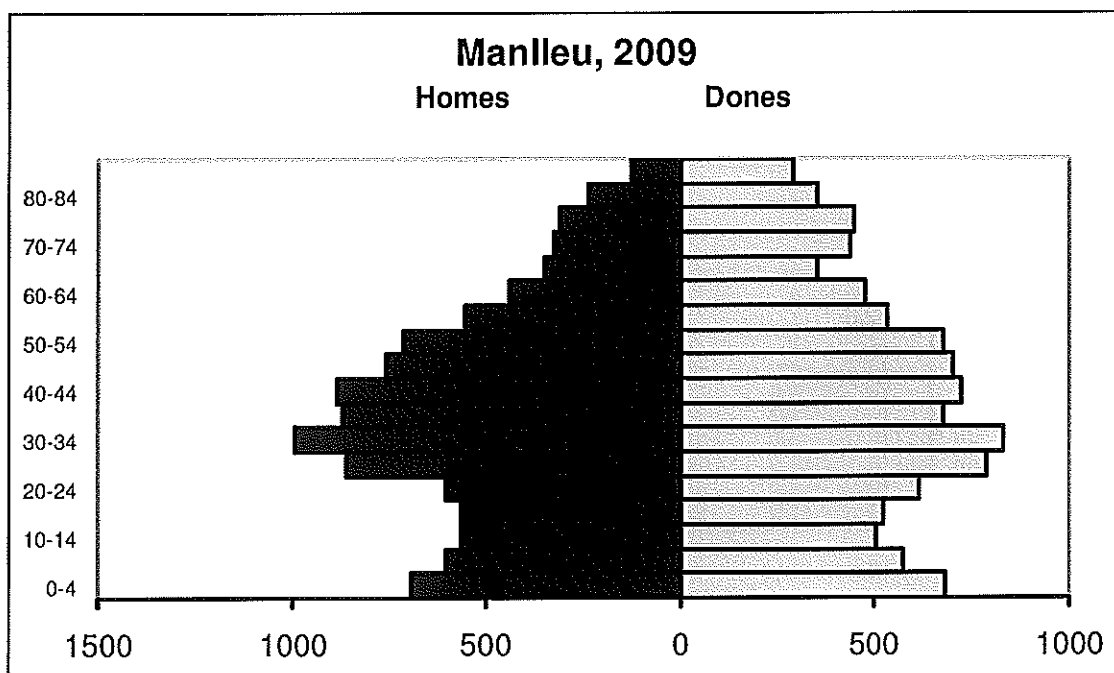
5. DIAGNÒSTIC

Per a elaborar el diagnòstic d'aquest Pla s'han realitzat diverses reunions amb el Grup motor¹ i la Comissió tècnica, i s'ha entrevistat a 25 "informants clau" del territori.

A més a més s'han consultat diferents fonts documentals com ara les de: l'Institut d'estadística de Catalunya (IDESCAT), el Departament de Salut, *el Plan Nacional sobre Drogas del Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad* i l'Observatori Català de la Joventut.

5.1. DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES

El municipi de Manlleu té una població de 20.647 habitants (Idescat. Padró continu 2009). La piràmide de població és la típica d'un país desenvolupat, en forma acampanada. La població masculina i femenina està compensada, excepte a partir dels 65 anys en què augmenta sensiblement la població femenina.

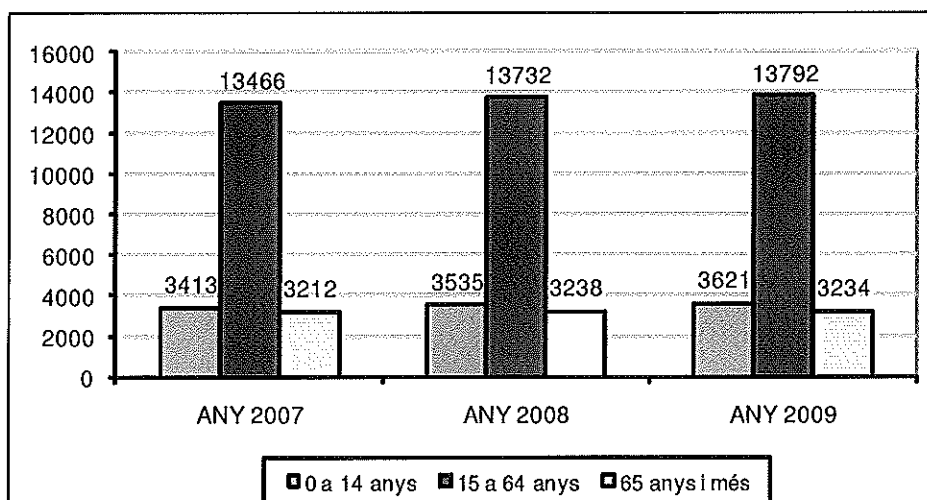

Font: elaboració pròpia amb dades d'Idescat. Padró continu. 2009

¹ El Grup Motor l'integren: Àgata Gelpí i Lluch, *directora de l'Àrea de Benestar Social, Salut Pública i Consum*; Montse Mestres, *tècnica de Salut Pública i Consum, i coordinadora del Pla Aterra*; Montserrat Custodio, *Diputació de Barcelona*; Enric Peláez i Aina Monfort, *tècnics de PDS – Promoció i Desenvolupament Social*.

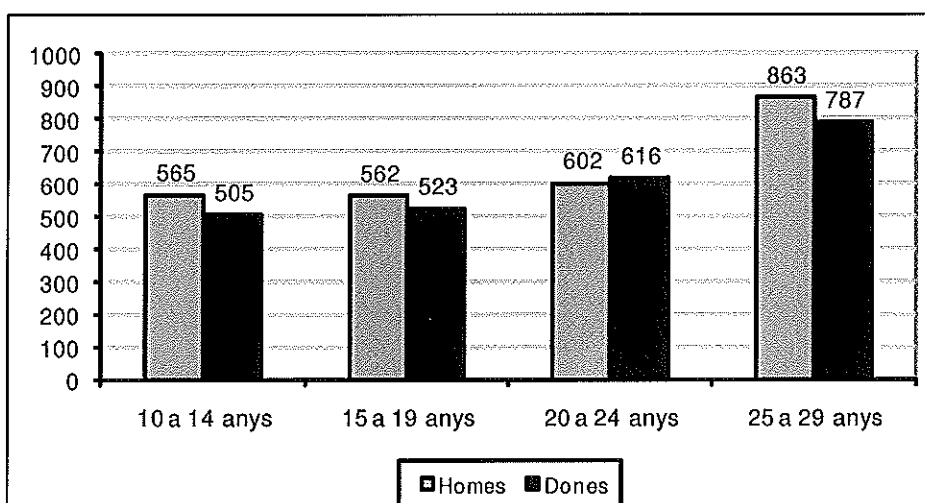
La població en els últims anys es manté força estable.

Evolució de la població per grans grups d'edat.

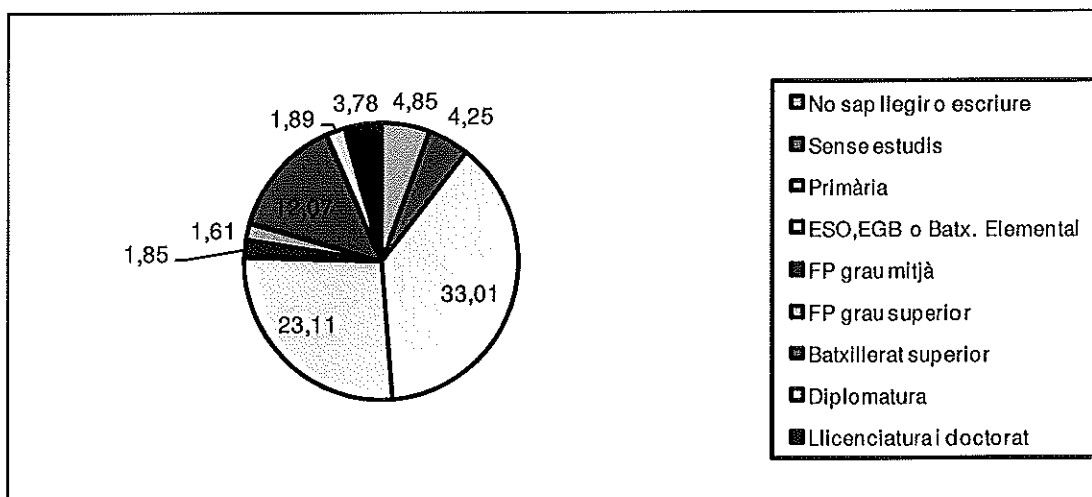
Font: elaboració pròpia amb dades de l'Idescat. Padró continu.

A Manlleu hi ha 5.023 joves d'entre 10 i 30 anys, el que significa un 24% de la població total.

Font: elaboració pròpia amb dades de l'Idescat. Padró continu.

Pel que fa a nivell d'instrucció, més de la meitat de la població major de 10 anys té estudis bàsics, un 3,5% formació professional, un 12% batxillerat superior i un 5,7% té titulacions superiors.

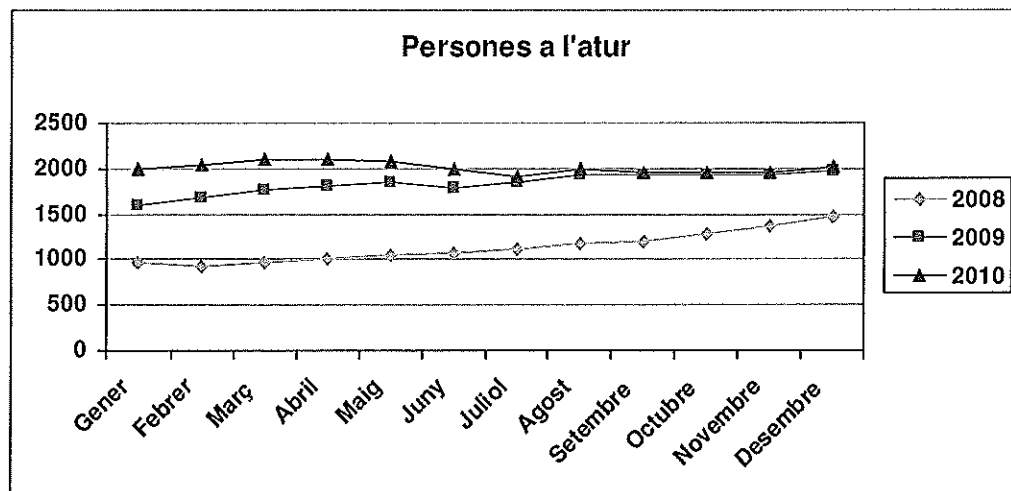
Font: elaboració pròpia amb dades Ajuntament Manlleu (2011)

En relació a la situació laboral, la taxa d'atur a Manlleu està lleugerament per sobre de la taxa d'atur a Osona i a Catalunya.

A l'atur (Manlleu)	Dones (Manlleu)	Homes (Manlleu)	Taxa atur Manlleu	Taxa atur Osona	Taxa atur Catalunya
2013 (+61)	21.82%	17.00%	19.07%	15.17%	14.26%

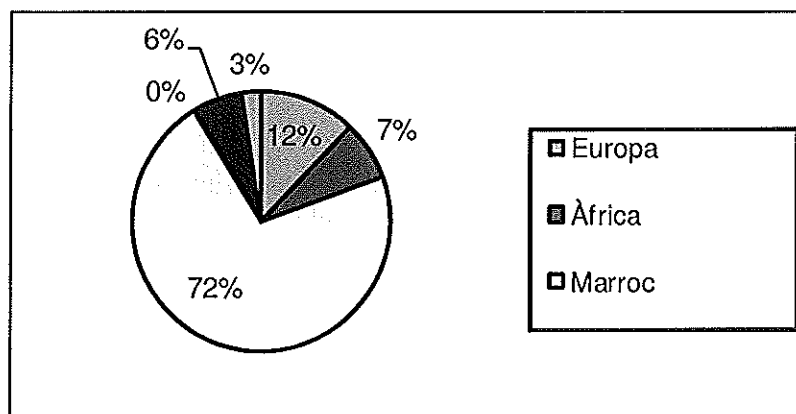
Font: dades OTG Desembre 2010

L'atur mostra una tendència creixent durant els últims anys. Tot i això durant l'últim any s'ha mantingut estable.

Font: Ajuntament de Manlleu (2011)

La població estrangera resident a Manlleu representa el 23,2% del cens total. Per país d'origen es distribueixen d'acord amb el següent gràfic.

Font: elaboració pròpia amb dades Ajuntament de Manlleu (2011)

5.2. DADES EPIDEMIOLÒGIQUES SOBRE EL CONSUM DE DROGUES

5.2.1. DADES QUANTITATIVES

1. Enquesta de Salut de Catalunya, 2006.

Consum de tabac en població de 15 anys i superior

3 de cada 10 persones de 15 i més anys, són fumadores. El 29,4% de la població és fumadora (25,5% diari, 3,9% ocasional).

A totes les edats, la prevalença del tabaquisme és superior en els homes que en les dones. Els percentatges són molt propers entre el jovent de 15 a 24 anys i més allunyats a mesura que augmenta l'edat.

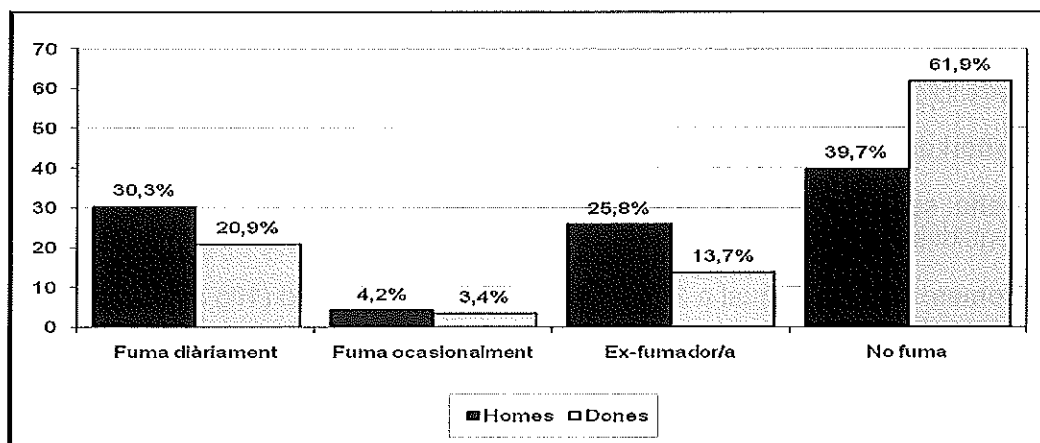
Les proporcions més elevades de persones fumadores es troben entre els 25 i els 54 anys. A partir dels 55 anys, especialment en les dones, es constata una disminució molt accentuada de la prevalença del consum del tabac.

	Fuma diàriament	Fuma ocasionalment	Ex-fumador/a	No fuma	Total
<i>Total</i>	25,5	3,9	19,7	50,9	100

Edat i sexe

<i>Homes</i>	30,3	4,2	25,8	39,7	100
15-44	35,3	5,1	14,8	44,7	100
45-64	29,2	3,4	35,6	31,8	100
65-74	16,6	2,8	46,8	33,9	100
75 i més	8,7	2,1	50,8	38,3	100
<i>Dones</i>	20,9	3,4	13,7	61,9	100
15-44	30,9	5,3	16,5	47,4	100
45-64	16,5	2,4	15,1	66	100
65-74	2,4	0,3	5,2	92	100
75 i més	1	0,3	4,2	94,2	100

Percentatge de població de 15 anys i més, N: 15.926

Població de 15 anys i més, N: 15.926

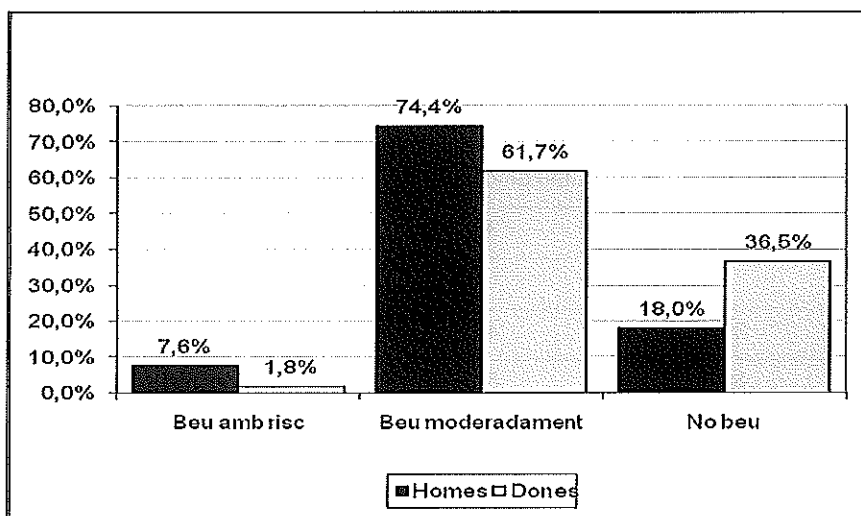
Consum d'alcohol en població de 15 anys i superior

El 4,7% de la població catalana de 15 anys i més fa un consum de risc de begudes alcohòliques.

La prevalença és significativament més elevada entre els homes (7,6%) que entre les dones (1,8%).

La població no bevedora (abstèmia) és molt més alta entre les dones (36,5%).

La prevalença de persones bevedores de risc d'alcohol es concentra en les edats més joves i disminueix a mesura que augmenta l'edat. La davallada és més accentuada entre els homes que entre les dones, perquè entre els nois joves de 15-24 anys el consum de risc d'alcohol és molt més elevat que entre les noies de la mateixa edat.

Població de 15 anys i més, N: 15.926

	Beu amb risc		Beu moderadament		No beu		Total
	Home	Dona	Home	Dona	Home	Dona	
15-44 anys	9,6	2,6	72,4	66,0	18,0	31,4	100
45-64 anys	6,0	1,3	79,5	67,0	14,5	31,7	100
65-74 anys	4,3	0,2	75,1	48,3	20,6	51,5	100
75 anys i més	1,4	0,9	68,8	38,6	29,8	60,5	100
TOTAL	7,6	1,8	74,4	61,7	18,0	36,5	100

Percentatge de població de més de 15 anys per edat i sexe.

Criteri de consum de risc:

Dona: superior o igual a 17 Unitats de Beguda Estàndard/setmana o 5 consumicions seguides al menys un cop al mes.

Homes: superior o igual a 28 Unitats de Beguda Estàndard (10g alcohol pur)/setmana o 5 consumicions seguides al menys un cop al mes.

2. Encuesta estatal sobre el uso de drogas en estudiantes de enseñanzas secundarias (ESTUDES) 2008.

Enquesta realitzada a estudiants de 14 a 18 anys. Amb una mostra de 30.183 casos, dels quals 4.628 són de Catalunya, és a dir, el 15% de la mostra.

Evolució de la prevalença del consum en els últims 12 mesos:

	2000	2002	2004	2006	2008
Tabac				34	38,1
Alcohol	77,3	75,6	81	74,9	72,9
Tranquil·litzants o pastilles per a dormir				7,4	10,1
Tranquil·litzants o pastilles per a dormir sense recepta	5	4,5	4,7	4,8	5,7
Cànnabis	28,8	32,8	36,6	29,8	30,5
Èxtasis	5,2	4,3	2,6	2,4	1,9
Al·lucinògens	4,2	3,2	3,1	2,8	2,7
Amfetamines	3,5	4,1	3,3	2,6	2,5
Cocaïna	4,8	6,2	7,2	4,1	3,6
Heroïna	0,4	0,3	0,4	0,8	0,7
Inhalables volàtils	2,5	2,2	2,2	1,8	1,6
GHB (gamahidroxibutirato)					0,8

Percentatge de població.

Evolució de la prevalença del consum en els últims 30 dies:

	2000	2002	2004	2006	2008
Tabac	32,1	29,4	37,4	27,8	32,4
Alcohol	60,2	56	65,6	58	58,5
Tranquil·litzants o pastilles per a dormir				3,6	5,1
Tranquil·litzants o pastilles per a dormir sense recepta	2,5	2,4	2,4	2,4	2,9
Cànnabis	20,8	22,5	25,1	20,1	20,1
Èxtasis	2,8	1,9	1,5	1,4	1,1
Al·lucinògens	2	1,2	1,5	1,3	1,2
Amfetamines	2	2	1,8	1,4	1,2
Cocaïna	2,5	3,2	3,8	2,3	2
Heroïna	0,3	0,2	0,4	0,5	0,6
Inhalables volàtils	1,5	1,1	1,1	1,1	0,9
GHB (gamahidroxibutirato)					0,5

Percentatge de població.

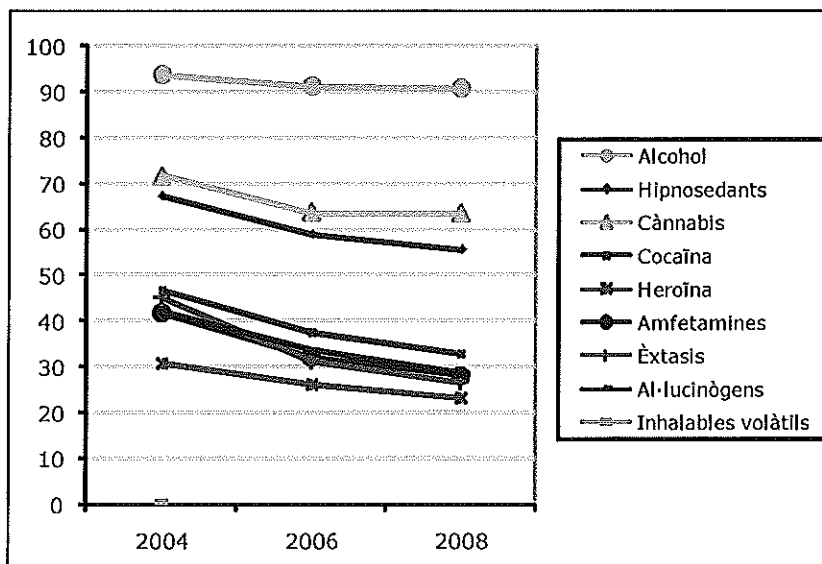
Distribució del consum per sexe

	2008	
	Homes	Dones
Tabac	42,2	47,0
Alcohol	80,8	81,7
Hipnosedants	14,2	20,4
Hipnosedants sense recepta	7,7	11,0
Cànnabis	37,8	32,8
Èxtasis	3,5	2,0
Al·lucinògens	5,6	2,6
Amfetamines	4,5	2,7
Cocaïna	6,3	3,8
Heroïna	1,4	0,4
I. Volàtils	3,6	1,8
GHB	1,6	0,7

Percentatge de població.

Les drogues il·legals són més consumides per nois que per noies, però amb el tabac i els tranquil·litzants és a la inversa, són substàncies més consumides per noies que per nois. L'alcohol té una proporció semblant en ambdós sexes, tot i que la intensitat de consum és superior en els nois, com també passa amb el tabac.

Pel que fa a la **percepció de disponibilitat** ha disminuït en totes les substàncies. El menor descens percebut és en l'alcohol.

Font: ESTUDES, 2008. N=30.183. Catalunya=4.628, 15% de la mostra.

La **percepció de risc** que tenen els i les joves vers les substàncies ha augmentat pel que fa a consum esporàdic. En relació al consum habitual² ha augmentat la seva percepció de risc del tabac, l'alcohol i el cànnabis, i ha disminuït lleugerament en la resta de substàncies.

	2004		2008	
	Home	Dona	Home	Dona
Fumar tabac diàriament ³	78,2	82,3	86,5	91
Beure alcohol en cap de setmana	36,8	45,7	45,1	49,2
Beure alcohol cada dia ⁴	36,8	45,7	52,7	62,9
Fumar haixix <i>habitualment</i>	81,1	86,2	84,5	91,8
Prendre hipnosedants <i>habitualment</i>	89,8	89,6	84,6	88,4
Consumir èxtasis <i>habitualment</i>	97,1	97,3	94,1	97,8
Consumir cocaïna <i>habitualment</i>	97,5	98,1	94	97,8
Consumir heroïna <i>habitualment</i>	98,5	99,1	94,3	98

No es contempla la comparativa amb el 2006 donat que les dades no són valorables per un problema metodològic.

Consum de tabac en joves de 14-18 anys

L'edat d'inici de consum és de 13,3 anys, l'edat d'inici de consum diari un any més tard, amb 14,3 anys.

La proporció de consum augmenta amb l'edat i és superior en les noies.

Al 2008 hi ha hagut una estabilització del consum, després de l'important descens del 2006 (2004: 21,5; 2006:14,8; 2008:14,8)

En el 52,9% de llars on viuen les i els estudiants fuma alguna persona.

El 62,2% dels pares i les mares no permetrien fumar.

El 24,5% de l'alumnat havia vist fumar més de la meitat dels dies, en els 30 dies previs, a professorat dins el centre educatiu.

El 52,6% de l'alumnat havia vist fumar més de la meitat dels dies, en els 30 dies previs, a estudiants dins el centre educatiu.

² Consum habitual: un cop per setmana o més freqüentment.

³ Fumar un paquet de tabac diari.

⁴ Prendre una o dues canyes/copes cada dia.

Consum d'alcohol en joves de 14-18 anys

El consum d'alcohol s'ha estabilitzat (2006-2008).

La proporció augmenta amb l'edat, si mirem els i les joves de 18 anys que han fumats els últims 30 dies el percentatge és de 75,1% (la mitja és del 32,4%).

Dels que han begut els últims 30 dies, el 99,8% ha begut en caps de setmana, entre setmana només el 39,3%.

El 23% veu tots els caps de setmana.

Borratxeres

Alguna vegada a la vida	Últims 12 mesos	Últims 30 dies
56,20%	47,10%	29,10%

Consum de risc (5 UBE o més en una ocasió o en menys de dues hores)

Últims 30 dies	Més de 4 dies els últims 30 dies
41,40%	15,20%

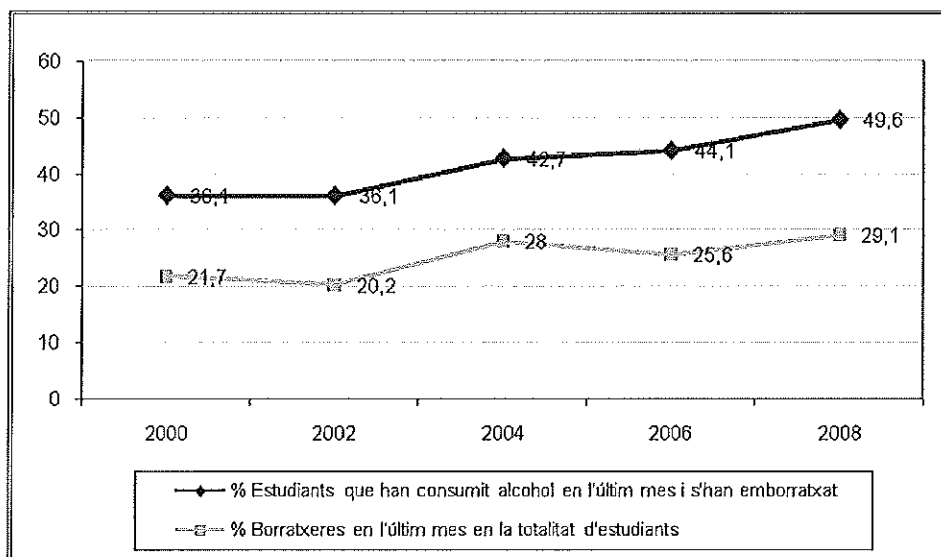
Lloc de consum

Bars	Carrer	Discoteques
66,30%	65,30%	56,70%

Conducció

	Acompanyant de conductor/a begut/da	Conduir begut/da
Mitjana	24,60%	9,50%
18 anys	34,50%	12,50%

Prevalença de borratxeres en l'últim mes en estudiants de 14-18 anys. Espanya.

Font: ESTUDES, 2000-2008

Consum de cànnabis en joves de 14-18 anys

El cànnabis és la droga il·legal més consumida amb molta diferència sobre les altres. El 35,2% de la població estudiada l'ha provat alguna vegada a la vida, el 30,5% en l'últim any i el 20,1% en l'últim mes.

El consum és superior entre els nois. El percentatge de nois consumidors diaris de cànnabis és del 4,5%, i el de les noies de l'1,9%.

És la droga il·legal que es comença a fumar a una edat més jove, la mitja està en 14,6 anys, essent similar en ambdós sexes i estable en el temps.

5.2.2. DADES QUALITATIVES

1. La realitat juvenil a Osona. Observatori Català de la Joventut

Opinió de les i els joves sobre el consum de drogues recollit en l'informe comarcal, realitzat el 2006, elaborat a partir dels resultats de l'estudi territorial sobre les persones joves catalanes.

Els preocupen les drogues?	Els i les joves de la comarca posen una atenció especial al consum de drogues, sobretot al cànnabis, tant pel seu abast com pel seu patró de consum. Consideren habitual el consum de cànnabis i a més destaquen un avançament en l'edat d'inici d'aquest consum. Distingeixen el consum quotidià (del cànnabis) amb el de l'oci (alcohol, pastilles, cocaïna). Aquest fenomen es relaciona amb el canvi de significat que han tingut les drogues, que actualment no es consideren tan perilloses i serien més acceptades socialment. Es parla, també, d'un patró de consum diferenciat d'acord amb l'edat. A edats més grans consideren que a edats més joves consumeixen compulsivament i de forma desvinculada de l'oci. En canvi, al ser de més edat, consumirien amb més control i en situacions concretes d'oci.
Qui consumeix?	El jovent, que amb l'edat augmenta la varietat de drogues en el seu consum. Es considera que no hi ha relació entre el tipus de consum i el gènere del consumidor, però els i les joves de més edat esmenten l'augment del consum que els últims anys hi hauria hagut entre les noies.

Tipus de substàncies	Alcohol Cànnabis Pastilles Cocaïna
Perquè consumeixen?	S'esmenta el fàcil accés que els i les joves tindrien a les drogues com a factor afavoridor del consum, així com la voluntat d'experimentació i l'objectiu de semblar més grans davant altres joves.

5.3. PREVENCIÓ

5.3.1. ÀMBIT EDUCATIU

S'han tingut en compte tots aquells programes, tallers i accions que s'han realitzat en aquest àmbit.

DADES QUANTITATIVES

Al municipi de Manlleu s'ofereix una àmplia proposta d'activitats dirigides a treballar amb adolescents i joves dins el marc educatiu.

Aquesta proposta inclou temàtiques diverses com ara: salut emocional i relacional i coeducació (educació per la igualtat), alimentació i nutrició, drogodependències, sexualitat i afectivitat i altres.

En el marc de les activitats sobre prevenció de drogodependències trobem la següent oferta per al curs escolar 2010-2011:

Activitat	Destinataris	Modalitat
Taller de prevenció en el consum de tabac (teatralitzat)	1r cicle d'ESO (recomanat: 1er ESO)	Taller teatralitzat (1 h)
Taller "Més de mil motius per passar del tabac"	1r cicle d'ESO	Taller (2h)
Taller de prevenció en el consum d'alcohol	1r cicle d'ESO (recomanat: 2n ESO)	Taller (2h)
Tabac, alcohol i cànnabis. Prevenció del consum de drogues	2n cicle d'ESO	Taller
Drogues i Festa. Prevenció del consum de drogues	Batxillerat, Cicles Formatius, PQPI	Taller (1h)
Taller de prevenció del consum de drogues	2n cicle d'ESO	Taller i dinàmica de grup (1,5h)
Xerrada sobre drogues dels Mossos d'Esquadra i la Policia Local de Manlleu	ESO, Batxillerats i Cicles Formatius	Xerrada (1h)
No em ratllis!!!	2n cicle d'ESO, Batxillerat i Cicles Formatius	Activitat de teatre (1,5h)
THC: Què fer?	1r cicle d'ESO	Manual per als educadors

A les activitats proposades per als i les joves s'hi afegeixen tallers i xerrades dirigits a pares i mares:

Activitat	Destinataris	Modalitat
<i>Estratègies d'enfortiment del rol parental en la prevenció del consum de drogues</i>	Famílies	Xerrada (1,5h)
<i>Educar sobre drogues. Educar per la vida</i>	Famílies	Xerrada (1,5 - 2h)

També des del Programa DRAC del Consell Comarcal d'Osona, s'ofereix una guia que recull les diverses propostes i activitats que Entitats i Institucions faciliten als Centres Educatius.

A Manlleu s'aplica també el programa "**Salut i Escola**", actuació promoguda pels departaments d'Educació i Universitats i de Salut de la Generalitat de Catalunya.

El programa "**Salut i Escola**" es porta a terme a tres centres educatius de Manlleu (IES Antoni Pous i Argila, Escola Casals Gràcia i Col·legi La Salle), amb consulta oberta per a 912 alumnes.

A l'IES Antoni Pous durant el curs 2010-2011 no hi han hagut consultes relacionades amb les drogodependències. Durant el curs 2009-2010 hi va haver una consulta sobre efectes secundaris de l'èxtasi i 6 consultes sobre el consum de tabac.

A l'escola Casals Gràcia, durant el curs 2010-2011 hi ha hagut una consulta sobre tabac, i durant el curs 2009-2010 n'hi van haver dues sobre els efectes secundaris del consum de substàncies en general i una sobre el consum de cànnabis.

Al col·legi La Salle, durant el curs 2010-2011 hi ha hagut dues consultes per consum de cànnabis, durant el curs 2009-2010 hi va haver 9 consultes relacionades amb el consum de substàncies i durant el curs 2008-2009 es va detectar un consum important de ketamina i alcohol que es va derivar urgentment al CADO.

En termes generals les noies pregunten més sobre sexualitat i afectivitat, salut alimentària, malalties comuns i entorn social. Els nois en canvi estan més interessats en temes de salut mental, drogues i maltractaments.

Cal destacar que a Manlleu les infermeres i infermers del Programa Salut i Escola compten amb el suport de l'Àrea de Benestar Social, Salut Pública i Consum de l'Ajuntament de Manlleu, participen en la comissió d'educació del PCPDM i, sovint, duen a terme una funció de suport entre centres educatius i el PCPDM per a la sol·licitud de tallers o materials educatius.

DADES QUALITATIVES

Entrevistes a informants clau, àmbit escolar

Els i les informants clau de l'àmbit escolar tenen la percepció, en general, que a Manlleu hi ha un consum similar al d'altres municipis. Destaca per sobre de qualsevol altre el col·lectiu de joves amb consum principalment d'alcohol i cànnabis.

Totes les persones entrevistades afirmen que el consum de cànnabis s'està banalitzant i que afecta de forma molt important al rendiment acadèmic, incidint significativament sobre el fracàs escolar.

En relació a la normativa de venda de begudes alcohòliques i tabac a menors, la majoria pensa que es compleix però els i les menors troben estratègies per aconseguir-ne fàcilment.

Totes troben positiu que s'hagi pres la iniciativa de renovar el PCPDM i creuen que el que cal és que es faci de forma coordinada.

5.3.2. ÀMBIT COMUNITARI

En l'àmbit comunitari s'han contemplat els cossos de seguretat, sanitat, serveis socials, associacions i comerços.

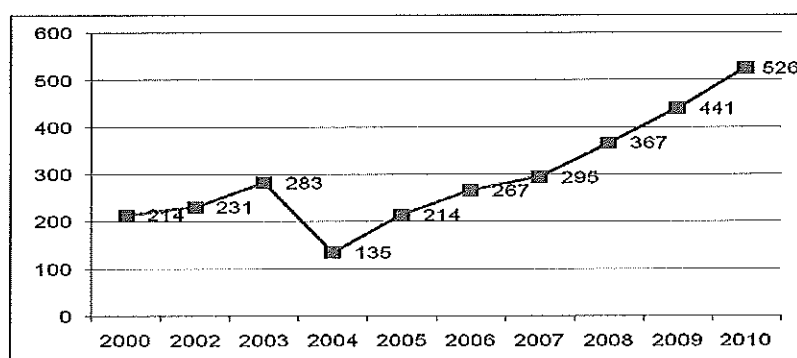
DADES QUANTITATIVES

És competència de la Policia Local el control del trànsit dins el municipi. Durant el període que va de 2007 a 2010 s'han realitzat els controls d'alcoholèmia següents:

TIPUS DE CONTROL	2007	2008	2009	2010
Controls preventius	207	229	236	256
Controls a requeriment d'altre cos de policia	9	13	8	4
Controls per accidents de circulació	58	114	172	147
Controls per infraccions a la norma	21	21	25	84
Controls per simptomatologia*				35
TOTAL	295	367	441	526

*fins el 2010 no es comptabilitzaven

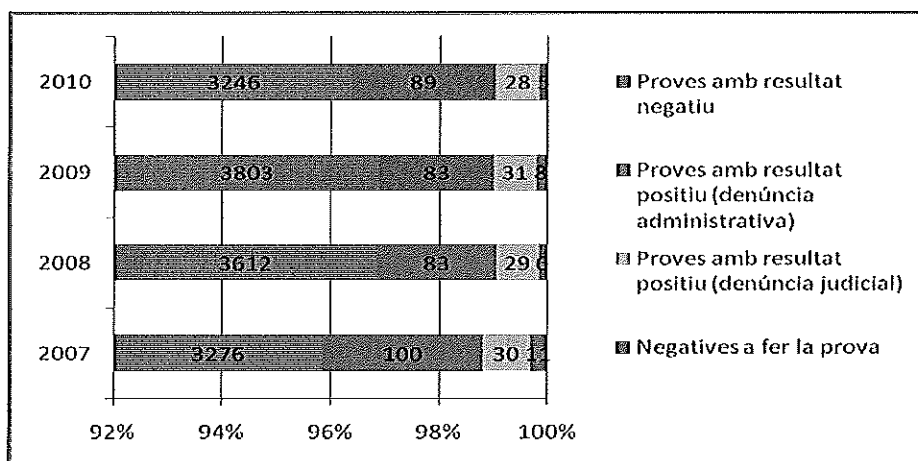
El següent gràfic mostra l'evolució dels controls d'alcoholèmia en el període 2000-2010.

Font: Policia local de Manlleu.

Els controls d'alcoholèmia realitzats durant els anys 2007 a 2010 van tenir els següents resultats:

RESULTATS DELS CONTROLS	2007	2008	2009	2010
Proves amb resultat negatiu	3276	3612	3803	3246
Proves amb resultat positiu (denúncia administrativa)	100	83	83	89
Proves amb resultat positiu (denúncia judicial)	30	29	31	28
Negatives a fer la prova	11	6	8	5
TOTAL	3417	3730	3925	3368

Font: Policia local de Manlleu.

Durant els anys 2008 a 2010 la Policia Local de Manlleu ha realitzat les següents denúncies administratives per tinença o consum de drogues a la via pública :

2008	2009	2010
38	42	53

Programa PASA

A Manlleu s'està duent a terme la posada en marxa del Programa PASA, *un programa alternatiu a la sanció administrativa en tinença i consum d'estupefaents per part de menors d'edat*. En formen part els cossos de Mossos d'Esquadra i Polícies Locals dels municipis de Manlleu, Tona, Torelló i Vic, i el Consell Comarcal d'Osona.

DADES QUALITATIVES

Entrevistes a informants clau, àmbit comunitari

Les persones entrevistades, en general, creuen que el consum és igual que en altres municipis però que hi ha més venda i, estan força d'acord en què hi ha dos col·lectius de consumidors/es:

- Joves i adolescents que consumeixen alcohol i cànnabis.
- Joves a partir de 25 anys amb cert consum de cocaïna i poca presència pública.

Un element a valorar són les diferències detectades en el patró de consum per motius socials, econòmics i culturals: certs col·lectius de joves realitzen un consum més visible per a la comunitat en trobar-se situats en espais públics, mentre d'altres realitzen majoritàriament aquest consum en locals i espais privats.

El consum d'alcohol a la via pública per part dels i les joves provoca pocs problemes de convivència.

Sí que preocupa el consum i venda de cànnabis a la via pública.

En relació al consum d'alcohol i la conducció, es manté estable la incidència de conductors/es amb alcoholèmies positives i es detecta consum d'altres substàncies.

La venda de begudes alcohòliques i tabac a menors està força controlada, tot i que alguns/es tenen altres recursos per aconseguir-ne.

S'han donat alguns casos de problemes familiars i psiquiàtrics derivats del consum de begudes alcohòliques i cocaïna.

Totes les persones entrevistades estan satisfetes amb la iniciativa de renovar el Pla, creuen que és un tema que s'ha de treballar en xarxa, s'han de compartir responsabilitats.

5.3.3. ÀMBIT DEL LLEURE

En aquest àmbit s'inclouen esports, joventut i oci nocturn.

DADES QUALITATIVES

Entrevistes a informants clau, àmbit del lleure

Del buidat de les entrevistes amb les i els informants clau es destaquen dos tipus de consumidors/es:

- Joves que consumeixen alcohol i cànnabis.
- Adults que consumeixen cocaïna.

En aquest grup existeix la percepció que es compleix la prohibició de la venda de begudes alcohòliques i tabac a menors, però expressen que aquests/es tenen altres vies per aconseguir-ne.

Manifesten que no hi ha presència de punts concrets on les i els joves s'apleguin per consumir a la via pública (*botellón*). Existeix però certa preocupació per la presència de locals privats on sí poden consumir.

Totes les persones entrevistades troben molt positiva la iniciativa de l'Ajuntament d'actualitzar i renovar el PCPDM. Alhora pensen que poden col·laborar-hi d'alguna manera, bé oferint les instal·lacions o bé participant en la realització d'activitats d'oci alternatiu.

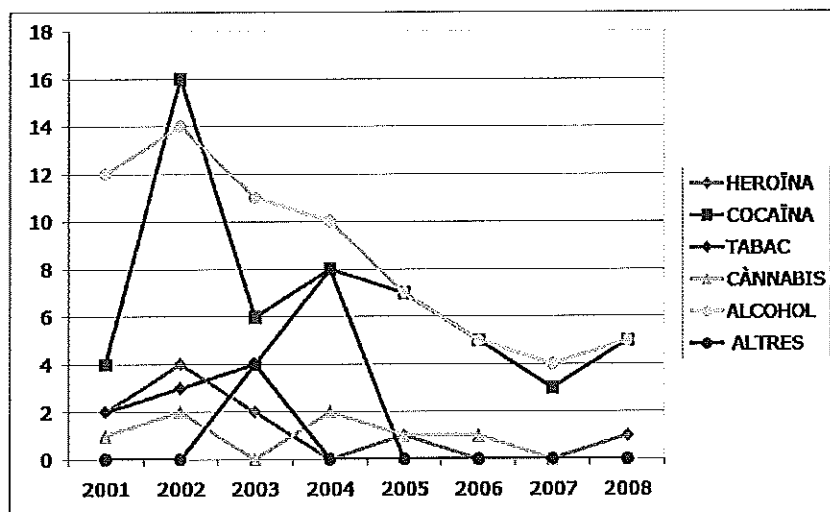
5.4. RECURSOS ASSISTENCIALS

Per atendre les persones amb problemes de drogodependències a Manlleu no es compta amb recursos assistencials específics. El Centre d'Atenció i Seguiment en drogodependències d'Osona (CADO) és el de referència de la XAD pel municipi de Manlleu.

Segons les dades del Sistema d'informació sobre drogodependències (SID), els **iniciis de tractament** a Manlleu, han baixat en els últims anys per a l'heroïna, la cocaïna, el tabac, el cànnabis i l'alcohol.

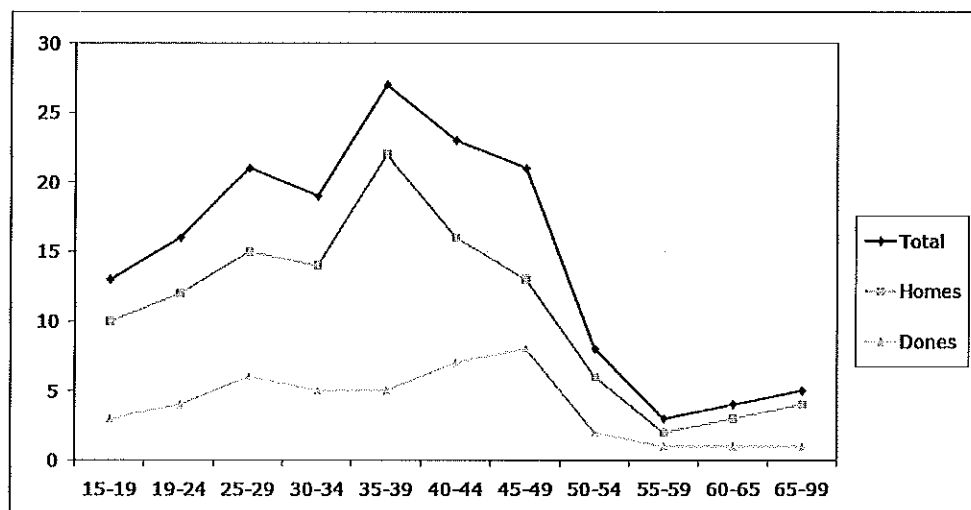
		principal agrupada						Total
		HEROÏNA	COCAÏNA	TABAC	CÀNNABIS	ALCOHOL	ALTRES	
any inici	2001	2	4	2	1	12	0	21
	2002	4	16	3	2	14	0	39
	2003	2	6	4	0	11	4	27
	2004	0	8	8	2	10	0	28
	2005	1	7	0	1	7	0	16
	2006	0	5	0	1	5	0	11
	2007	0	3	0	0	4	0	7
	2008	1	5	0	0	5	0	11
Total		10	54	17	7	68	4	160

Font: SID 11, N=160.

Font: SID 11, N=160.

Segons les dades facilitades pel SID, la gran majoria dels inicis de tractament es produeixen entre els 25 i els 49 anys.

Font: SID 11, N=160.

En la següent taula es presenten dades comparatives dels inicis de tractament:

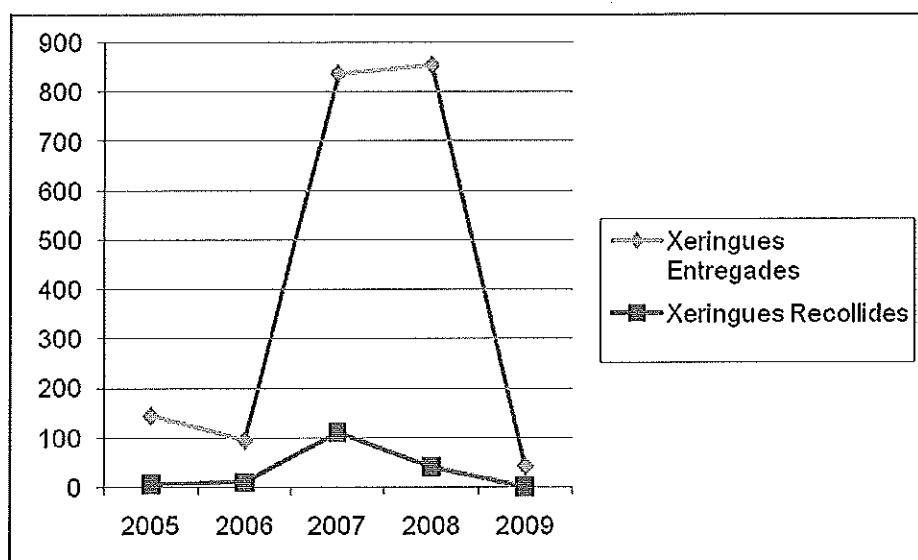
		2006	2007	2008
Inicis tractament residents a Manlleu (SID)	N	11	7	11
	%	0,05	0,03	0,05
Inicis tractament Catalunya (SID)	N	13993	13580	12414
	%	0,19	0,18	0,17

La comparativa entre l'indicador "inicis de tractament" entre Manlleu i Catalunya apunta la necessitat de millor la detecció de nous casos de persones amb problemes de drogodependències residents al municipi.

A Manlleu hi ha una farmàcia inclosa en el **Programa d'intercanvi de xeringues (PIX)**. Dades de dispensació de kits d'intercanvi i de venda de xeringues.

Any	Xeringues Entregades	Xeringues Recollides
2005	144	6
2006	96	9
2007	838	111
2008	855	40
2009	43	0

Font: dades facilitades per la Farmàcia Pius Cornellas.

El 2010 es van dispensar 200 xeringues des de l'ABS Manlleu.

Entrevistes a Informants clau, àmbit de recursos assistencials

Les dades que ens aporten els i les informants clau d'aquest àmbit refereixen que no hi ha diferències significatives amb altres municipis respecte al consum de drogues legals però sí en el de drogues il·legals, especialment en el de cànnabis. Respecte als col·lectius, es destaquen l'augment d'usuaris/àries amb consultes d'origen magrebí i noies adolescents.

5.5. VALORACIÓ SITUACIÓ ACTUAL.

A continuació es presenta la valoració global del PCPDM en format DAFO. Per a la redacció d'aquest apartat s'han tingut en compte les aportacions dels i les "informants clau" en la fase diagnòstica i la informació recollida tant en els informes i documents tècnics del propi Pla com en les memòries i programacions dels darrers anys.

L'objectiu és visualitzar esquemàticament la situació actual, tenint en compte Fortaleses, Debilitats, Oportunitats i Amenaces. Aquesta anàlisi ha d'ajudar a definir i concretar les estratègies i accions de la nova programació.

ATERRA. Pla comunitari per a la prevenció de drogodependències de Manlleu			
DAFO DE VALORACIÓ DE LA SITUACIÓ ACTUAL			
	FORTALESES	DEBILITATS	
Anàlisi Intern	Existència d'un Pla de prevenció de drogodependències escrit i definit, que compta amb suport polític, institucional i comunitari Bona estructura de coordinació, amb treball participatiu i en xarxa, amb comissions i àmbits d'actuació definits Planificació temporal de les activitats i els programes que es realitzen Optimització dels recursos disponibles Visibilitat i percepció d'utilitat en el territori Incidència sobre les necessitats percebudes de la ciutadania Compromís dels i les agents socials i la ciutadania amb el Pla Sintonia i sinergies entre les i els diversos agents que actuen en el territori Existència d'un catàleg de recursos pels centres educatius Implicació dels i les agents en les activitats que es realitzen en els centres educatius de secundària (Polícia local, MMEE, PSiE, tècnics municipals i altres professionals) Disposa de memòries anuals d'activitats	Manca de recursos per impulsar i desenvolupar totes les accions proposades en el Pla Rotació professional d'alguns agents socials Oferta limitada d'accions específiques i inespecífiques de prevenció de drogodependències en el marc de l'oci alternatiu Baix nivell de participació en les accions dirigides a famílies Manca de plans d'actuació consensuats i aprovats pels consells escolars dels centres Planificació estratègica poc operativa Manca de definició d'indicadors d'avaluació	
	OPORTUNITATS	AMENACES	
Anàlisi Extern	Nou Pla comunitari per a la prevenció de drogodependències de Manlleu, amb una nova planificació estratègica: menys comissions, definició precisa d'accions, indicadors d'avaluació i sistema d'informació Adhesió a la Xarxa Local de Prevenció de les drogodependències de la Diputació de Barcelona Recent entrada en vigor de modificacions legislatives	Context socioeconòmic actual de crisi (major dificultat per obtenir recursos, possible augment d'algunes formes de consum...) Problemes associats al consum de drogues il·legals (en especial cànnabis) Problemes associats al tràfic de drogues il·legals (en especial cànnabis)	

amb la Llei 18/2009 de Salut Pública de Catalunya i de la Llei 42/2010 que modifica la Llei 28/2005 de mesures sobre el tabac

- Regularitat de trobades de la comissió d'educació que permet revisar i actualitzar els protocols d'actuació davant situacions de consum en els centres educatius de secundària i ajustar els programes a l'edat de l'alumnat
- Consens en la necessitat de trobar fórmules que facilitin la participació i implicació de pares i mares en les activitats de prevenció de drogodependències
- Recent aprovació a nivell Comarcal del programa PASA (Programa alternatiu a la sanció administrativa)

- Facilitat d'accés a les drogues tant legals com il·legals
- Baix nivell de detecció i derivació de nous casos de ciutadanes i ciutadans amb problemes a la XAD

5.6. CONCLUSIONS I NECESSITATS DETECTADES

Atenent les dades de les memòries i programacions del PCPDM, les entrevistes a professionals i informants clau del territori, l'informe del Observatori Català de Joventut (realitat juvenil a Osona-2006), les dades de l'Enquesta de Salut de Catalunya-2006 i l'enquesta escolar ESTUDES-2008, es plantegen les següents conclusions:

- En general el PCPDM mostra una bona estructura de coordinació, amb treball en xarxa i suport polític, institucional i comunitari; encara que presenta nivells heterogenis de participació i de funcionament dels àmbits d'actuació i comissions de treball.
- El Pla té visibilitat, percepció d'utilitat i arrelament en el territori, incidint sobre necessitats percebudes per la ciutadania.
- Bona part de les i els informants clau del municipi tenen la percepció que el consum de drogues genera certs problemes comparativament amb altres municipis.
- Existeix un ampli consens al voltant de que el cànnabis és la droga il·legal més consumida i aquest consum es fa cada vegada en població més jove.
- Es percep que l'accés a les drogues il·legals no és especialment difícil. Pel que fa al tabac i l'alcohol les persones menors d'edat tenen poques dificultats per aconseguir-ne i, es manifesta certa preocupació per l'augment de tràfic tant de cànnabis com de cocaïna.

Línies genèriques a tenir en compte de cara a la planificació o calendarització de les futures accions i programes a aplicar:

- Considerant la limitació de recursos –humans i econòmics- disponibles per a portar a terme les activitats, i a fi de millorar la seva operativitat es veu necessari limitar el nombre de comissions i, continuar treballant en xarxa per mantenir la bona sintonia i sinergies entre els diversos agents que actuen en el territori.
- Continuar treballant en una major operativitat de la gestió del Pla i en prioritzar els àmbits d'actuació.
- Adequar les accions a les necessitats de la població destinatària (programes universals, selectius i indicats)
- Ampliar i consolidar el treball comunitari que es desenvolupa en diferents contextos del municipi introduint aspectes específics de prevenció i de protecció de la salut.
- Continuar treballant en els centres educatius per establir i desenvolupar una programació transversal, en cada etapa, i longitudinal, al llarg de l'itinerari educatiu. Consensuant una proposta global que eviti duplicar o obviar continguts.
- Promoure que els Consells escolars aprovin els programes de prevenció de drogodependències que s'apliquen als centres educatius.
- Sistematitzar indicadors d'avaluació per les diferents activitats de prevenció que es realitzen en el territori.
- Dissenyar una estratègia d'actuació específica per a potenciar la implicació de pares i mares en les activitats de prevenció de drogodependències, adequada a les necessitats dels destinataris, amb programes universals i selectius.
- Oferir formació i actualització sobre prevenció de drogodependències als professionals que estan en contacte amb adolescents i joves.

- Ampliar les eines de suport a les persones que desitgin informació relacionada amb les drogues i realitzar accions universals de prevenció de drogodependències.
- Augmentar l'oferta d'accions específiques i inespecífiques de prevenció de drogodependències en el marc de l'oci alternatiu i potenciar opcions i alternatives saludables d'ús del temps lliure.
- Comprovar i sistematitzar l'ús del protocol d'actuació davant situacions de consum en els centres educatius de secundària.
- Revisar i millorar la detecció i derivació de casos dels diferents professionals cap a la xarxa d'atenció a les drogodependències.
- Continuar treballant per consolidar la implementació del Programa PASA, protocol de "Mesures alternatives a la sanció administrativa".
- Mantenir, i incrementar si cal, la presència de cossos de seguretat als voltants dels centres (a l'entrada i sortida d'alumnat) per aconseguir més suport i proximitat i, continuar les accions de control de l'oferta, tant de drogues legals com il·legals.

5.7. PARTICIPANTS

Volem agrair la col·laboració de tots i totes aquells/es tècnics, entitats i comerços locals que, d'una manera o altra, han contribuït en l'elaboració d'aquest informe:

Àgata Gelpí i Lluch (Directora de l'Àrea de Benestar Social, Salut Pública i Consum), *Montse Mestres* (Tècnica de salut pública i consum, Coordinadora del Pla Aterra), *Ernest Arnau* (Educador de carrer), *Anna Masnou* (Agent d'igualtat), *Anna Corts* (Tècnica de joventut), *Gemma Tobella* (Tècnica d'educació), *Lisette Vall* (Coordinadora del Pla Educatiu d'Entorn – OME), *Xavier Generó* (Tècnic d'Esports), *Noèlia Gutiérrez* (Coordinadora del Pla de Gestió de la Diversitat), *Lluïsa Romero* (Agent de la Policia Local), *Montserrat Guillamon* (Doctora CAP de Manlleu), *Anna García* (Infermera CAP de Manlleu), *Jordi Verdguer* (Psicòleg Clínic, Referent del Centre d'Assistència i Seguitment en Drogodependències d'Osona), *Núria Vilardell* (Infermera del Programa SALUT I ESCOLA, Activitats promoció salut IES Antoni Pous), *Jefa Bustins* (Infermera del Programa SALUT I ESCOLA, Activitats promoció salut La Salle), *Anna M Rufas* (Infermera del Programa SALUT I ESCOLA, Activitats promoció salut Escola Casals Gràcia), *Pius Cornellas* (Farmàcia Pius Cornellas, PIX), *Marta Zenzen* (Coordinadora Pedagògica IES Antoni Pous), *Dolors Arumí* (Coordinadora de secundària Col·legi La Salle), *Elena Borje* (Cap d'estudis de secundària de l'Escola Casals Gràcia), *Clara Furriols* (UEC Manlleu), *Lluís Perona* i *Irene Dávila* (Agents Mossos d'Esquadra, Responsable de l'Oficina de Relacions amb la Comunitat), *Elisabet Aulet* (Referent del Programa DRAC del Consell Comarcal d'Osona), *Jordi Valdeoriola* (Servei de Joventut del Consell Comarcal d'Osona) i *Montserrat Custodio* (Diputació de Barcelona).

5.8. ANNEX

Annex 1. Entrevista per a la diagnosi comunitària sobre drogues.	43

Annex 1. Entrevista per a la diagnosi comunitària sobre drogues.

A Manlleu, en el marc del PCPDM, s'han realitzat 25 entrevistes a informants clau per conèixer la percepció que tenen sobre el fenomen de les drogodependències en aquest municipi, tant pel que fa al consum, com als problemes que genera, al compliment de normatives o a respostes que caldria donar.

A continuació es fa una síntesi de les respostes recollides, organitzada en els àmbits en què s'estructurava l'entrevista realitzada:

1. Percepció de consum

De les opinions recollides a Manlleu en les entrevistes realitzades als i les informants clau respecte la seva percepció del consum de drogues se'n desprèn que hi ha força consum de tabac, alcohol i cànnabis (haixix i marihuana). El consum de cànnabis ha augmentat i existeix certa banalització dels riscos que aquest pot provocar. Els i les joves veuen força "normal" consumir-lo i sembla que està socialment acceptat.

Les diferències entre sexes cada vegada són menors, sobretot en joves que consumeixen tabac i alcohol, en consumeixen tant nois com noies.

El consum augmenta els caps de setmana i en èpoques festives: Cap d'Any, Sant Joan, Festa Major, Carnestoltes (Cantabars)...

La majoria classifiquen els i les joves que consumeixen substàncies en dos grups:

- Adolescents, que consumeixen begudes alcohòliques, tabac i, alguns, cànnabis. Els consumidors i les consumidores de cànnabis es relacionen, en general, amb altres problemes: desestructura familiar, fracàs escolar, immigració (més visibilitat)...
- Joves (19-25 anys) que, a més a més de les esmentades, consumeixen cocaïna.

Algunes de les persones entrevistades creuen que existeix un grup emergent de persones de mitjana edat que consumeix hipnosedants administrats o no pel metge.

2. Percepció de problemes

La majoria opina que els problemes derivats del consum són diversos però en general poc visibles. Els problemes més evidents són els de convivència a l'espai públic i tràfic de cànnabis:

- Grups de joves en llocs públics en què poden generar soroll o brutícia que molesten els veïns i veïnes.
- Percepció d'un augment del tràfic. "Es ven més que no es consumeix".

- En l'àmbit escolar també es troben alguns problemes relacionats amb el consum. Es destaca molt especialment la manca de rendiment i fracàs escolar entre consumidors/es habituals de cànnabis. També, però de forma molt aïllada, un mal comportament a l'aula o una actitud negativa vers les tasques desenvolupades en l'entorn escolar. En l'àmbit escolar cal prestar especial atenció als i les adolescents que queden fora del circuit educatiu, ja que són joves que requereixen especial atenció.

Altres problemes manifestats per les i els informants són els relacionats amb la família, tant entre pares/mares i fills/es com entre parelles. Amb aquests van units, habitualment, els problemes econòmics i laborals, així com la desestructuració familiar.

També ens han parlat de problemes relacionats amb la salut, tant en joves com en persones adultes: psiquiàtrics, relacionats amb el consum de cànnabis i cocaïna; falta d'atenció i motivació relacionats amb el consum de cànnabis.

Les persones informants estan d'acord en què no hi ha locals que generin problemes massa significatius, i la majoria ens diu que Manlleu no té una zona d'oci i, per tant, els i les joves surten del municipi.

3. Percepció del compliment de la normativa legal sobre les drogues

Quan es parla del compliment de la normativa legal sobre drogues la percepció general és que es respecta la normativa legal referent a la venda de begudes alcohòliques i tabac a persones menors d'edat. Tot i així els i les joves troben la manera d'aconseguir-les, doncs és evident el consum d'aquestes dues substàncies per part de les persones menors d'edat en el municipi.

En relació a la normativa de no fumar als llocs assenyalats per llei tothom està d'acord que es respecta, tant a centres educatius com a edificis públics i a bars i restaurants. Existeix una visió molt positiva de la nova llei referent al tabac.

La conducció sota els efectes de l'alcohol segueix sent un problema que preocupa a la població i cal afegir-hi la pràctica, cada cop més habitual, de conduir sota els efectes del cànnabis.

Finalment, i en relació al consum d'alcohol o altres substàncies a la via pública, podem concloure que no hi ha "botellón" pròpiament.

4. Opinió sobre les respostes que caldria donar (què s'hauria de fer?)

Totes les persones entrevistades estan d'acord en què la iniciativa de l'Ajuntament de renovar el PCPDM és molt bona. Creuen que ja s'estan fent moltes coses però que caldria treballar de forma més coordinada i operativa.

Què s'està fent?

(Informació exposada per àmbits)

Què s'hauria de fer?

Els i les informants clau insisteixen en el fet que és essencial, abans de fer cap proposta nova, fer un bon recull de les accions que ja s'estan realitzant, així com facilitar la coordinació entre les diferents estructures implicades per poder compartir les visions amb altres professionals i saber amb certesa què està passant.

Pensen que és necessari donar-li més importància a la prevenció i que el Pla sigui quelcom pràctic i en què tothom s'hi pugui sentir implicat.

El llistat d'accions que proposen els i les informants és molt ampli, hem fet un recull dividit per àmbits:

En l'àmbit educatiu:

- Per a joves: programar els tallers de forma organitzada i no repetitiva; incidir en les conseqüències negatives del consum (legals i per a la salut) i reforçar els aspectes positius del no consum; treballar la banalització de l'ús de substàncies; tallers sobre habilitats socials, assertivitat, pressió de grup i pressa de decisions.
- Per a pares i mares: elaborar estratègies per arribar a aquelles famílies amb qui és més difícil contactar, realitzar tallers pràctics en pautes educatives (universals i selectius) i donar a conèixer la xarxa de recursos relacionats amb drogues.
- Per a professorat: establir protocols d'actuació, fer formació específica, acompanyar-los/donar-los suport en la seva tasca diària.

En l'àmbit comunitari:

- Augmentar la presència policial als centres de secundària a l'entrada i sortida de l'alumnat, per aconseguir més suport i proximitat.
- Assegurar el compliment de la normativa vigent.
- Reduir el nombre de consumidors/es en espais públics, augmentant així la sensació de seguretat.
- Oferir alternatives/aumentar els recursos a les i els joves que consumeixen.
- Realitzar formació per a personal sanitari en relació a l'adolescència i a tècniques de treball amb joves.

- Exposicions i/o materials pensats per sensibilitzar a tota la població, no només a joves.

En l'àmbit de l'oci i el lleure:

- Crear alternatives d'oci atractives, tant diürn com nocturn.
- Promoure altres espais per fer activitats alternatives.
- Continuar fent programes de prevenció en el lleure (esport).

Qui ho hauria de fer?

Com ja s'ha comentat al principi d'aquest apartat, les persones informants estan d'acord en què s'ha de fer treball en xarxa, de manera coordinada, col·laborant des dels diversos àmbits per tal que tots coneguin totes les accions relacionades amb la prevenció de drogodependències que s'estan portant a terme i, d'aquesta manera, poder treballar els temes que pensen que són importants.

Si tots col·laboren en un mateix sentit s'aprofitaran millor els recursos i, molt probablement, arribaran a més població. Ha de ser una responsabilitat compartida.

5. Percepció de les possibilitats i la disposició de col·laboració amb el Pla per part del col·lectiu a què pertany o representa la persona entrevistada.

Pràcticament tots els col·lectius entrevistats pensen que poden participar d'alguna manera en el Pla, cadascú des de la seva parcel·la però formant part d'una acció coordinada. I, de fet, estan disposats a col·laborar activament en aquest, doncs pensen que és una molt bona oportunitat per iniciar un treball en xarxa des de la corresponsabilitat.

PROGRAMA D'ACCIONS

MANLLEU

2011-2015

**Diputació
Barcelona**

Ajuntament de Manlleu

**Àrea de Benestar Social
Salut Pública i Consum**

Resum finalitats i objectius:

EIX A: Planificació, sensibilització i coordinació del PCPDM	
OBJECTIUS:	• Continuar impulsant la coordinació de les activitats de prevenció de drogodependències al municipi. • Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les drogodependències. • Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el Pla. • Implementar un procediment de control epidemiològic del consum de drogues al municipi.
EIX B: Informació i educació sobre drogues	
OBJECTIUS:	• Informar i educar a la població sobre les conseqüències de l'ús de drogues, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors. • Garantir un nivell d'informació adequat de la població sobre els recursos d'atenció a les drogodependències disponibles en el territori. • Apropar el criteri social d'abús de l'alcohol (i les altres drogues) als criteris sanitaris de risc. • Augmentar la informació i la formació dels i les "agents socials" que poden incidir d'una manera més efectiva en la prevenció. • Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les drogues, suficient i adequada a les seves necessitats.
EIX C: Consum de drogues	
OBJECTIUS:	• Desenvolupar mesures per a evitar/retardar l'edat d'inici del consum/experimentació. • Potenciar opcions i alternatives saludables d'ús del temps lliure.
EIX D: Persones que consumeixen drogues	
OBJECTIUS:	• Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb el consum. • Promoure accions de reducció de riscos i danys amb formes de consum menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar el consum.

EIX E: Persones drogodependents	OBJECTIUS: • Promoure unes actituds socials no culpabilitzadores ni marginalitzadores envers les persones amb dependència a les drogues. • Facilitar la integració social de les persones que han tingut problemes amb les drogues. • Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les drogodependències (Centre d'Assistència i Seguiment en Drogodependències d'Osona o altres centres de la XAD).
EIX F: Control de l'oferta	OBJECTIUS: • Afavorir la implicació dels cossos de seguretat en la prevenció i la seva coordinació amb els recursos socials i sanitaris. • Fomentar el coneixement de les responsabilitats ètiques i legals de les persones implicades en la comercialització o el servei de les drogues legals. • Promoure l'acceptació social i el compliment de les lleis que regulen la promoció, la venda i el consum de les diferents substàncies addictives.

A - EIX D'ACTUACIÓ. Planificació, sensibilització i coordinació.

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Continuar impulsant la coordinació de les activitats de prevenció de drogodependències al municipi.				
Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre les drogodependències.				
ACCIONS	Continuïtat de la comissió local tècnica i les subcomissions d'educació, joventut, seguretat ciutadana i salut.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Reunions programades realitzades.- Assistència dels membres. Grau de participació i nivell d'implicació.- Assoliment de les propostes de cada comissió (memòria anual).
			Sistema d'informació	Actes de la comissió.
OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el Pla.				
ACCIONS	Difondre el Pla entregant el díptic ATERRA en activitats de ciutat.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Accions publicades a activitats de ciutat.
			Sistema d'informació	Recull de cartells, díptics, revistes... que publiquin activitats de ciutat.

OBJECTIUS ESPECÍFICS					
Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió de les accions que es realitzin en el pla.					
ACCIONS	Utilització dels mitjans de comunicació locals: premsa, ràdio,... per difondre les accions desenvolupades en el pla.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Accions publicades als mitjans de comunicació locals. - Mitjans de comunicació participants.	
			Sistema d'informació	Recull de premsa local i ràdio.	
	Distribució de plaques "Manlleu Sense Fum" i cendrers a l'entrada dels equipaments públics.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Número de plaques i cendrers entregades.	
			Sistema d'informació	Recull d'imatges amb visibilitat de les plaques i cendrers distribuïts.	
	Difusió espai de consulta, obert a tothom i gratuït, per preguntar qualsevol tema relacionat amb les drogues.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Número de consultes telefòniques.	
			Sistema d'informació	Dades espai de consulta programa DRAC.	

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Implementar un procediment de control epidemiològic del consum de drogues al municipi.				
ACCIONS	Administració d'una enquesta escolar per conèixer amb més profunditat la prevalença de consum i la relació dels joves amb les drogues.	AVALUACIÓ	Indicadors	Resultats de l'enquesta. Comparació amb altres enquestes municipals i nacionals.
			Sistema d'informació	Dades i tractament dades enquesta escolar.
	Recollida i anàlisi de dades relacionades amb el consum de drogues i els seus problemes associats al municipi.	AVALUACIÓ	Indicadors	Sancions per consum a la via pública. Controls d'alcoholèmia i altres drogues. Derivacions usuaris serveis socials a XAD. Derivacions usuaris serveis sanitaris a XAD,
				Dades i tractament dades Policia Local, MMEE, CAP i Serveis Socials.

B – EIX D'ACTUACIÓ. Informació i educació sobre drogues.

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Informar i educar a la població sobre les conseqüències de l'ús de drogues, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors. Garantir un nivell d'informació adequat de la població sobre els recursos d'atenció a les drogodependències disponibles.				
ACCIONS	Publicació de fulls informatius per a pares i mares sobre educació i prevenció de les drogodependències des de l'àmbit familiar.	AVALUACIÓ	Indicadors	– Número de fulls publicats. – Grau d'adequació dels continguts.
			Sistema d'informació	Qüestionaris de satisfacció als usuaris i usuàries.
	Aplicació d'un programa familiar universal d'entrenament en habilitats educatives per a la prevenció de drogodependències.	AVALUACIÓ	Indicadors	– Número i tipus d'activitats. Adequació dels continguts i de la metodologia. – Assistència dels i les participants. Grau de participació i nivell d'implicació. Grau de satisfacció.
			Sistema d'informació	Memòria: qüestionaris de valoració, registre del seguiment de les activitats.

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Informar i educar a la població sobre les conseqüències de l'ús de drogues, d'acord amb les necessitats dels diferents grups i sectors. Garantir un nivell d'informació adequat de la població sobre els recursos d'atenció a les drogodependències disponibles.				
ACCIONS	Aplicació d'un programa familiar selectiu d'entrenament en habilitats educatives per a la prevenció de drogodependències.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Número i tipus d'activitats. Adequació dels continguts i de la metodologia. - Assistència de les i els participants. Grau de participació i nivell d'implicació. Grau de satisfacció.
			Sistema d'informació	Memòria: qüestionaris de valoració, registre del seguiment de les activitats.
ACCIONS	Afegir un enllaç als llocs web dels centres (Centres educatius de secundària), entitats (XARXAMPA), Ajuntament (web Ajuntament)... d'un lloc web d'informació sobre substàncies, com per exemple: www.tupunto.org, www.elpep.info, www.ladara.info. En funció dels i les usuaris/es de la pàgina s'escollirà un web o altre.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Número de llocs web que han publicat l'enllaç. - Número de visites als llocs web. Grau de satisfacció amb la informació que hi troben.
			Sistema d'informació	Comptador d'accessos a l'enllaç. Qüestionaris de satisfacció a les persones usuàries.

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Apropar el criteri social d'abús de l'alcohol (i les altres drogues) als criteris sanitaris de risc.				
ACCIONS	Elaboració de material específic sobre alcohol i cànnabis.	AVALUACIÓ	Indicadors	Número d'exemplars i llocs on s'han distribuït. Impacte en la població diana.Adequació dels continguts. Grau de satisfacció.
			Sistema d'informació	Registre de la distribució dels exemplars. Enquesta de valoració de continguts i satisfacció de les persones usuàries.

OBJECTIUS ESPECÍFICS			
Augmentar la informació i la formació dels "agents socials" que poden incidir d'una manera més efectiva en la prevenció.			
ACCIONS	Curs de formació per a la prevenció i detecció de conductes de risc per a joves adreçat a educadors/es socials i agents de l'esport i el lleure.	AVALUACIÓ	- Número de sessions realitzades. Col·lectius participants. Número de participants en les accions. - Adequació dels continguts i la metodologia. Aplicabilitat a la seva tasca professional. Grau de participació i nivell d'implicació. Grau de satisfacció.
			Indicadors Sistema d'informació Registre de les accions realitzades (número d'accions, de participants, col·lectius...). Enquestes de valoració i satisfacció dels participants.

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les drogues, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.				
ACCIONS	Revisió de l'apartat de prevenció de drogodependències de la Guia Educativa que oferta l'Ajuntament a les escoles del municipi a fi d'adequar i ordenar les activitats a les edats i necessitats de l'alumnat de primària, secundària, PQPI i Cicles Formatius.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Adequació de les activitats ofertes als centres demandants.
			Sistema d'informació	Guia Educativa. Qüestionari de valoració.
ACCIONS	Aplicació d'accions i programes de prevenció de drogodependències als centres educatius d'educació primària, secundària, PQPI i Cicles Formatius.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Número de sessions realitzades. Col·lectius participants. Número de participants en les accions. - Adequació dels continguts i la metodologia. Aplicabilitat a la seva tasca professional. Grau de participació i nivell d'implicació. Grau de satisfacció.
			Sistema d'informació	Registre de les accions realitzades (número d'accions, de participants, col·lectius...). Enquestes de valoració i satisfacció de les persones participants.

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les drogues, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.				
ACCIONS	Aplicació d'accions i programes de seguretat vial que tingui en compte el consum d'alcohol i altres drogues als centres educatius d'educació secundària, PQPI i Cicles Formatius.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Número de sessions realitzades. Col·lectius participants. Número de participants en les accions. - Adequació dels continguts i la metodologia. Aplicabilitat a la seva tasca professional. Grau de participació i nivell d'implicació. Grau de satisfacció.
			Sistema d'informació	Registre de les accions realitzades (número d'accions, de participants, col·lectius...). Enquestes de valoració i satisfacció de les persones participants.

C – EIX D'ACTUACIÓ. Consum de drogues.**OBJECTIUS ESPECÍFICS**

Desenvolupar mesures per evitar/retardar l'edat d'inici del consum/experimentació.

ACCIONS	Organització d'activitats de sensibilització a la població general en motiu del Dia Mundial sense Tabac (31 de maig), sense Alcohol (7 d'abril) i contra les Drogues (26 de juny).	AVALUACIÓ	Indicadors	Mitjans de comunicació locals, entitats i associacions adherits a la campanya. Centres escolars participants i adherits a la campanya. Número de participants.
			Sistema d'informació	
				Memòria de l'acció: registre de participants, d'adhesions a la campanya, accions publicitàries programades.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Potenciar opcions i alternatives saludables d'ús del temps lliure.

ACCIONS	Ampliació de l'oferta d'oci alternatiu, projecte d'oci nocturn Àrea de Joventut i Programa DRAC del Consell Comarcal d'Osona.	AVALUACIÓ	Indicadors	Activitats realitzades. Número de participants.
			Sistema d'informació	Memòries o registres d'activitats realitzades en cadascun dels projectes.

D – EIX D'ACTUACIÓ. Consumidors de drogues.**OBJECTIUS ESPECÍFICS**

Potenciar la detecció precoç de problemes relacionats amb el consum.

ACCIONS	AVALUACIÓ	Indicadors	– Número d'orientacions realitzades. Número de persones ateses. – Número d'exposicions realitzades. Activitats realitzades en el marc de l'exposició.
		Sistema d'informació	
• Aplicació de diversos programes des dels centres de salut: • Beveu menys • Consell per deixar de fumar • Entre nosaltres	AVALUACIÓ	Indicadors	– Número d'intervencions realitzades. – Centres escolars adherits al protocol.
Revisió i aplicació d'un protocol de detecció i actuació davant el consum de drogues als centres educatius.	AVALUACIÓ	Sistema d'informació	Memòria de l'acció: actes de les reunions i protocol de detecció i actuació.

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Promoure accions de reducció de riscos i danys amb formes de consum menys perilloses i/o menys problemàtiques en les persones que no volen o no poden abandonar el consum.				
ACCIONS	Continuació del Programa d'intercanvi de Xeringues al CAP Manlleu i la Farmàcia Pius Cornellas.	AVALUACIÓ		- Número de xeringues entregades, número de xeringues recollides.
				Registre de la distribució de xeringues CAP Manlleu i Farmàcia Pius Cornellas

E – EIX D'ACTUACIÓ. Persones drogodependents.**OBJECTIUS ESPECÍFICS**

Promoure unes actituds socials no culpabilitzadores ni marginalitzadores envers les persones amb dependència a les drogues.

Facilitar la integració social de les persones que han tingut problemes amb les drogues.

ACCIONS	Promoure un programa des de les entitats esportives municipals i l'Àrea d'esports de l'Ajuntament de Manlleu per acollir a persones ex-consumidores	AVALUACIÓ	Indicadors	– Número de persones ex-consumidores participants. Valoració de les persones usuàries. Valoració dels i les referents de cada entitat.
			Sistema d'informació	Redacció del projecte. Enquestes de valoració de les persones usuàries i de les i els referents de les entitats.

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les drogodependències (CADO Osona o altres centres de la XAD)				
ACCIONS	Millora de la coordinació de la xarxa de recursos relacionats amb drogodependències.	AVALUACIÓ		
		Indicadors	- Existència de protocols de derivació des dels diferents recursos de la XAD: serveis socials, ABS, CSMIJ, CSMA.	
		Sistema d'informació	Protocols de derivació dels diversos serveis i informe de seguiment de les derivacions realitzades.	

F – EIX D'ACTUACIÓ. Control de l'oferta.**OBJECTIUS ESPECÍFICS**

Afavorir la implicació dels cossos de seguretat en la prevenció i la seva coordinació amb els recursos socials i sanitaris.

ACCIONS	Reforçament de la posada en marxa del protocol de mesures alternatives educatives a la sanció administrativa per consum en la via pública de persones menors d'edat: Programa PASA.	AVALUACIÓ	
		Indicadors	Sistema d'informació
		Nombre de joves que opten pel programa. Nombre de joves i famílies que acaben el programa. Nombre de joves que han realitzat el programa i reincideixen. Grau de satisfacció dels i les joves i les seves famílies. Adequació dels continguts del programa. Valoració del col·lectiu de professionals implicats en el projecte.	Protocol de mesures alternatives. Registre de dades del programa. Enquestes de satisfacció i adequació, tant per a joves com per a famílies. Enquesta de valoració del col·lectiu de professionals.

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Fomentar el coneixement de les responsabilitats ètiques i legals de les persones implicades en la comercialització o el servei de les drogues legals.				
ACCIONS	Aplicació d'un programa de dispensació responsable de begudes alcohòliques específic per a restauració i oci.	AVALUACIÓ	Indicadors	- Número d'activitats realitzades. Adequació dels continguts i la metodologia. Relació entre les activitats plantejades i realitzades. Assoliment d'objectius per part dels i les agents col·laboradors.
				- Assistència de les i els participants. Grau de participació i nivell d'implicació. Grau de satisfacció.
			Sistema d'informació	Memòria de l'acció: actes de reunions, enquestes de satisfacció.

OBJECTIUS ESPECÍFICS				
Promoure l'acceptació social i el compliment de les lleis que regulen la promoció, la venda i el consum de les diferents substàncies addictives.				
ACCIONS	Accions de control de dispensació i consum de begudes alcohòliques i tabac i de sensibilització en el marc de les festes locals (cantabars,...).	AVALUACIÓ		
		Indicadors	- Mitjans de comunicació locals, entitats i associacions adherits a la campanya.	
		Sistema d'informació	Memòria de l'acció: adhesions a la campanya, accions publicitàries programades i realitzades.	